

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан факультету управління, адміністрування
 та туризму

Свєтєлї РУДНїЧЕНКО

«01» вересня, 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми міжнародної торгівлі

Назва дисципліни

Призначення Робочої програми

Для освітніх програм різних спеціальностей

Рівень вищої освіти

Другий (магістерський)

Мова навчання

Українська

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

4

Статус дисципліни

Вибіркова

Факультет

Управління, адміністрування та туризму

Кафедра

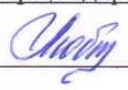
Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю
			Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік
	Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття		
Д	4	120	34	16		18		86	+
З	4	120	12	8		4		108	+

Робоча програма складена канд. екон. наук, доц Наталія ТАНАСІЄНКО

Схвалена на засіданні кафедри Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Протокол від 29.08.2025 р. № 1

Зав. кафедри Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний розвиток світової економіки характеризується поглибленням процесів глобалізації, цифрової трансформації, міжнародної економічної інтеграції та зростанням взаємозалежності національних економік. Міжнародна торгівля залишається одним із ключових чинників економічного розвитку держав, забезпечуючи ефективний міжнародний поділ праці, розширення ринків збуту, доступ до інноваційних технологій, капіталу та ресурсів. Водночас сучасні геополітичні виклики, торговельні конфлікти, трансформація глобальних ланцюгів створення вартості, розвиток електронної комерції, цифровізація торговельних процесів, посилення вимог до екологічної та соціальної відповідальності бізнесу формують нові умови функціонування міжнародної торгівлі та зумовлюють необхідність ґрунтовного вивчення її актуальних проблем.

Дисципліна «Актуальні проблеми міжнародної торгівлі» є однією із вибірових освітніх компонент, яка займає важливе місце у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вивчення дисципліни спрямоване на формування у здобувачів системного розуміння сучасних тенденцій розвитку міжнародної торгівлі, особливостей функціонування світових товарних ринків, механізмів міжнародного торговельного регулювання, а також набуття практичних навичок аналізу сучасних викликів і перспектив розвитку міжнародної торговельної діяльності в умовах глобальних економічних трансформацій.

Мета дисципліни. Формування у студентів системи знань, вмінь і навичок щодо застосування концептуальних засад міжнародної торговельної діяльності; сучасних форм організації та методів міжнародного обміну товарами та послугами на національному рівні.

Предмет дисципліни. Закономірності, тенденції та сучасні проблеми розвитку міжнародної торгівлі, механізми функціонування світових ринків товарів та послуг, міжнародної торговельної системи, інструменти державного та наддержавного регулювання зовнішньоторговельної діяльності, а також економічні відносини між суб'єктами міжнародної торгівлі в умовах глобалізації, регіональної економічної інтеграції, цифрової трансформації, геополітичних викликів і сталого розвитку.

Завдання дисципліни. Вивчення закономірностей функціонування та розвитку міжнародної торгівлі товарами та послугами, її місця в системі міжнародних господарських зв'язків; тенденцій розвитку міжнародної торгівлі та показників, що її характеризують; головних видів торговельної політики та механізму її реалізації; економічних ефектів, які виникають при застосуванні різних методів реалізації зовнішньоторговельної політики; інституційної структури міжнародної торгівлі, принципів її формування та тенденцій розвитку.

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен **знати** особливості сучасних форм організації та методів міжнародного обміну товарами і послугами, аспекти формування системи регулювання міжнародної торгівлі на національному, міжнаціональному та глобальному рівнях; **розуміти** закономірності, логіку та механізми міжнародної торгівлі, **володіти** торговельним інструментарієм у процесі здійснення міжнародної торгівлі; **обґрунтовувати** рішення в здійсненні міжнародної торгівлі із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів; **мати навички** міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати поставлених цілей.

3 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денну форму			Заочну форму		
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ	2	2	7	2	2	8
Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі			7			8
Тема 3. Методи регулювання міжнародної торгівлі	2	2	7			8
Тема 4. Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій			7	8		
Тема 5. Ціноутворення у міжнародній торгівлі			8	9		
Тема 6. Міжнародні торговельно-посередницькі операції	2	2	7	2		9
Тема 7. Міжнародні комерційні операції			8		9	
Тема 8. Міжнародна торгівля послугами	2	2	7		2	2
Тема 9. Транспортування та міжнародні перевезення		2	7	8		
Тема 10. Міжнародні туристичні послуги	2	7	8			
Тема 11. Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки	2	2	7	2	8	
Тема 12. Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ	2	2	7		9	
Разом за 2-й семестр	16	18	86	8	4	

4 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	К-ть годин
1	Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ Сутність міжнародної торгівлі. Чинники, що зумовлюють необхідність міжнародної торгівлі. Світовий ринок. Світове господарство. Показники міжнародної торгівлі: показники об'єму МТВ, показники за критерієм структури МТВ, показники динаміки МТВ, показники результативності МТВ. Основні види ринків та товарів. Міжнародна мобільність. Відмінності між ринковими та неринковими товарами. Географічна та товарна структура міжнародної торгівлі. Літ.: [1, с.11-12, 45-56; 2; 3, с. 9-22; 4, с.205-228; 5, с.5-11; 6, с.7-33; 9, с. 157-203; 10, с.14-30; 13, с. 8-17]. Теорії міжнародної торгівлі Теорія меркантилізму. Теорія абсолютних переваг А.Сміта. Теорія відносних переваг Д.Рікардо. Теорія факторів виробництва. Парадокс Леонтьєва. Теорії неотехнологічного напрямку. Модель наукомісткої спеціалізації. Теорія технологічного розриву. Теорія життєвого циклу продукту. Теорія конкурентних переваг М.Портера. П'ять сил М.Портера. Детермінанти конкурентних переваг країни. Літ.: [1, с.12-19; 2; 3, с. 22-38; 4, 182-201; 10, с.6-14].	2
2	Методи регулювання міжнародної торгівлі Основні типи торгівельної політики. Основні цілі зовнішньоторговельної політики. Підходи до регулювання міжнародної торгівлі. Політика вільної торгівлі. Переваги вільної торгівлі. Політика протекціонізму. Форми протекціонізму. Основні аргументи обмеження зовнішньої торгівлі. Інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі. Тарифні методи. Митний тариф. Функції мита. Види мита. Тарифні ставки та їх види. Тарифна ескалація. Митна вартість та країна походження товару. Економічні наслідки введення мита. Наслідки введення тарифу. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Кількісні обмеження: квотування, ліцензування, "добровільні" обмеження експорту. Квота. Види квот. Ліцензії. Види ліцензій. Приховані види торгівельних обмежень. Внутрішні податки і збори. Державні закупівлі. Фінансові методи торгівельної політики. Демпінг. Види демпінгу. Субсидії та їх види. Експортні кредити. Літ.: [1, 30-42; 2; 3, с.39-51; 4, с.298-301, 307-313; 10, с.86-97; 13, с.64-70]. Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій Міжнародні торги. Відкриті і закриті торги. Одиничні торги. Методика проведення торгів. Міжнародна біржова торгівля та її особливості. Цілі діяльності міжнародних товарних бірж. Напрями розвитку біржової торгівлі. Біржові угоди. Біржові операції. Торгівля на міжнародних аукціонах. Риси аукціонної торгівлі. Техніка проведення аукціонів. Літ.: [1, с.22-29; 2; 3, с. 119-132; 4, с.248-251; 5, с.20-30; 10, с.81-86].	2

3	Ціноутворення у міжнародній торгівлі Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, принципи, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства. Фактори та функції ціноутворення у ЗЕД. Трансфертні ціни: сутність, функції та принципи. Специфіка формування цін на продукцію обробної промисловості та на сировинні товари. Способи фіксації цін. Базис ціни. Індикативні ціни. Валюта ціни. Цінові знижки та надбавки у міжнародній торгівлі. Літ.: [4, с.162-168; 8; 12, с.8-53, 93-138, 143-175, 377-400].	2
4	Міжнародні торговельно-посередницькі операції Міжнародні торговельно-посередницькі фірми. Торгові фірми. Торгові дома. Експортні та імпорتنі фірми. Оптові та роздрібні фірми. Дистриб'ютори. Стокісти. Комісійні фірми. Агентські фірми. Торговельно-посередницькі операції. Види міжнародних посередницьких операцій. Операції з перепродажу. Комісійні операції. Консигнаційні операції. Агентські операції. Брокерські операції. Основні види посередників і торгово-посередницьких угод. Брокери. Торгові агенти-повірені. Комісіонери. Консигнатори. Дистриб'ютори. Договори із зовнішньоторговими посередниками. Договір про надання права на продаж. Договір комісії. Договір консигнації. Агентський договір. Літ.: [1, с.21-35; 2; 3, с.94-119; 4, с.245-248; 10, с.76-81]. Міжнародні комерційні операції Поняття і види міжнародних комерційних операцій. Міжнародний торговий договір. Угоди з купівлі-продажу товарів в матеріально-речовій формі. Типовий контракт. Угоди з купівлі-продажу послуг. Операції з надання послуг по технічному обслуговуванню виробництва. Договір про матеріально-технічне обслуговування. Договір про ремонт. Договір про експлуатацію. Класифікація орендних угод. Вигоди орендодавця. Угоди з купівлі-продажу послуг обслуговуючого характеру. Угоди з купівлі-продажу об'єктів інтелектуальної власності. Види угод з купівлі-продажу об'єктів інтелектуальної власності. Патент. Ліцензія. Франчайзинг. Діловий комплекс. Види експортно-імпорتنих угод. Товарообмінні і компенсаційні угоди. Зустрічні угоди. Зовнішньоторговельні бартерні угоди. Торгова компенсаційна угода. Промислова компенсаційна угода. Літ.: [1; 2; 5, с.42-48,73-80; 10, с.105-107, 114-121, 125-155].	2
5	Міжнародна торгівля послугами Суть та класифікація послуг. Виробничі та невиробничі послуги. Види послуг на світовому ринку. Інжиніринг. Види інжинірингових фірм. Міжнародний консалтинг. Страхові послуги. Франчайзинг. Індустрія туризму. Міжнародні транспортні послуги. Міжнародний інформаційний обмін. Особливості міжнародної торгівлі послугами. Регулювання світової торгівлі послугами. Літ.: [1, с. 77-83, 93-97; 2; 3, с.66-73; 4, с.323-342; 5, с.30-40; 10, с.62-67]. Транспортування та міжнародні перевезення Міжнародні перевезення. Правове регулювання міжнародних перевезень. Міжнародні перевезення морським транспортом та їх особливості. Міжнародні перевезення автотранспортом. Міжнародні перевезення авіатранспортом. Літ.: [1, с.84-85; 3, с.134-146; 5, с.95-121; 10, с.69-73; 11; 14, 146-150].	2

6	Міжнародні туристичні послуги Поняття, функції та фактори формування ринку туристичних послуг. Роль туризму в сучасному світі. Зовнішні (екзогенні) та внутрішні фактори розвитку ринку туристичних послуг. Статичні та динамічні фактори впливу на розвиток туризму. Структура та види туристичних послуг. Основні і додаткові послуги. Види ринків туристичних послуг. Основні типи та підтипи туристичних ринків: високоінтенсивні, стабілізовані, реформовані, акумулюючі. Літ.: [1, с. 85-88; 2; 5; 10, с.67-68; 15, с.27-30].	2
7	Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки Сутність та причини виникнення суперечливих відносин у міжнародній торгівлі. Економічна (торгова) війна. Стадії та типи суперечливих торговельних відносин. Форми торговельних війн. Історія та сучасність торговельних війн. Наслідки торговельних війн. Літ.: [4; 7; 9, с.78-93; 16; 17].	2
8	Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ Сутність, причини виникнення та класифікація міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі. Світова організація торгівлі ГАТТ/СОТ. ЮНКТАД. Міжнародний торговельний центр ЮНКТАД/СОТ. ЮНСІТРАЛ. Багатосторонні товарні організації. Міждержавні організації виробників та експортерів сировини. Міжнародний рівень регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ / СОТ. Регулювання міжнародної торгівлі послугами в межах СОТ. Захист прав інтелектуальної власності. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС). Літ.: [4, с.266-293, 313-318; 5, с.49-58; 6, с.243-244; 10, с.97-102].	2
	Разом за семестр:	16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ. Теорії міжнародної торгівлі. Методи регулювання міжнародної торгівлі. Літ.: [1, с.11-19, 30-42, 45-56; 2; 3, с. 9-51; 4, с. 182-201, 205-228, 298-301, 307-313; 5, с.5-11; 6, с.7-33; 9, с. 157-203; 10, с.6-30, 86-97; 13, с. 8-17, 64-70].	2
2	Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій. Ціноутворення у міжнародній торгівлі. Міжнародні торговельно-посередницькі операції. Міжнародні комерційні операції. Літ.: [1, с.21-35; 2; 3, с. 94-132; 4, с. 162-168, 245-251; 5, с.20-30, 42-48, 73-80; 8; 10, с.76-86, 105-107, 114-121, 125-155; 12, с.8-53, 93-138, 143-175, 377-400].	2
3	Міжнародна торгівля послугами. Транспортування та міжнародні перевезення. Міжнародні туристичні послуги. Літ.: [1, с. 77-83, 84-88, 93-97; 2; 3, с.66-73, 134-146; 4, с.323-342; 5, с.30-40; 95-121 10, с.62-67, 68-73, 67-68; 11; 14, 146-150; 15, с.27-30].	2
4	Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки. Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ. Літ.: [4 с.266-293, 313-318; 5, с.49-58; 6, с.243-244; 7; 9, с.78-93; 10, с.97-102; 16; 17].	2
	Разом за семестр:	8

4.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття, її зміст	Кількість годин
1	Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ 1.Сутність міжнародної торгівлі. 2.Показники міжнародної торгівлі. 3.Основні види ринків та товарів. 4.Географічна та товарна структура міжнародної торгівлі. Літ.: [1, с.11-12, 45-56; 2; 3, с. 9-22; 4, с.205-228; 5, с.5-11; 6, с.7-33; 9,с. 157-203; 10, с.14-30; 13, с. 8-17]. Теорії міжнародної торгівлі 1. Теорія меркантилізму. 2. Теорії абсолютних та відносних переваг. 3. Теорія факторів виробництва. 4. Парадокс Леонтьєва. 5. Теорії неотехнологічного напрямку. 6. Теорія життєвого циклу продукту. 7. Теорія конкурентних переваг Портера. Літ.: [1, с.12-19; 2; 3, с. 22-38; 4, 182-201; 10, с.6-14].	2
2	Методи регулювання міжнародної торгівлі 1. Основні типи торгівельної політики. 2. Інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі. 3. Митна вартість та країна походження товару. 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. 5. Приховані види торгівельних обмежень. 6. Фінансові методи торгівельної політики. Літ.: [1, 30-42; 2; 3, с.39-51; 4, с.298-301, 307-313; 10, с.86-97; 13, с.64-70]. Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій 1.Міжнародні торги. 2.Міжнародна біржова торгівля. Біржові операції. 3.Торгівля на міжнародних аукціонах. Літ.: [1, с.22-29; 2; 3, с. 119-132; 4, с.248-251; 5, с.20-30; 10, с.81-86].	2
3	Ціноутворення у міжнародній торгівлі 1.Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, принципи, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2. Цінова політика підприємства. Фактори та функції ціноутворення у ЗЕД. 3. Трансфертні ціни: сутність, функції та принципи. 4. Специфіка формування цін на продукцію обробної промисловості та на сировинні товари. 5. Способи фіксації цін. Базис ціни. Індикативні ціни. Валюта ціни. 6. Цінові знижки та надбавки у міжнародній торгівлі. Літ.: [4, с.162-168; 8; 12, с.8-53, 93-138, 143-175, 377-400].	2
4	Міжнародні торговельно-посередницькі операції 1. Міжнародні торговельно-посередницькі фірми. 2. Торговельно-посередницькі операції. 3. Основні види посередників і торгово-посередницьких угод. 4. Договори із зовнішньоторговими посередниками. Літ.: [1, с.21-35; 2; 3, с.94-119; 4, с.245-248; 10, с.76-81].	2

	Міжнародні комерційні операції 1. Поняття і види міжнародних комерційних операцій. 2. Угоди з купівлі-продажу послуг. 3. Операції з надання послуг по технічному обслуговуванню виробництва. Літ.: [1; 2; 5, с.42-48,73-80; 10, с.105-107, 114-121, 125-155].	
5	Міжнародна торгівля послугами 1. Суть та класифікація послуг. 2. Види послуг на світовому ринку. 3. Особливості міжнародної торгівлі послугами. 4. Регулювання світової торгівлі послугами. Літ.: [1, с. 77-83, 93-97; 2; 3, с.66-73; 4, с.323-342; 5, с.30-40; 10, с.62-67].	2
6	Транспортування та міжнародні перевезення 1. Міжнародні перевезення. 2. Міжнародні перевезення морським транспортом. 3. Міжнародні перевезення автотранспортом. 4. Міжнародні перевезення авіатранспортом. Літ.: [1, с.84-85; 3, с.134-146; 5, с.95-121; 10, с.69-73; 11; 14, 146-150].	2
7	Міжнародні туристичні послуги 1. Поняття, функції та фактори формування ринку туристичних послуг. 2. Структура та види туристичних послуг. 3. Основні типи та підтипи туристичних ринків. Літ.: [1, с. 85-88; 2; 5; 10, с.67-68; 15, с.27-30].	2
8	Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки 1. Сутність та причини виникнення суперечливих відносин у міжнародній торгівлі. 2. Форми торгівельних війн. 3. Історія та сучасність торгівельних війн. 4. Наслідки торгівельних війн. Літ.: [4; 7; 9, с.78-93; 16; 17].	2
9	Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ 1. Сутність, причини виникнення та класифікація міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі. 2. Міжнародний рівень регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ / СОТ. 3. Регулювання міжнародної торгівлі послугами в межах СОТ. 4. Захист прав інтелектуальної власності. Літ.: [4, с.266-293, 313-318; 5, с.49-58; 6, с.243-244; 10, с.97-102].	2
	Разом за семестр:	18

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ. Теорії міжнародної торгівлі. Методи регулювання міжнародної торгівлі. Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій. Ціноутворення у міжнародній торгівлі. Міжнародні торговельно-посередницькі операції. Міжнародні комерційні операції. Літ: [1, с.11-12, 12-19, 21-42, 45-56; 2; 3, с. 9-51, 94-132; 4, с. 162-168; 182-201, 205-228; 244-251; 298-301, 307-313; 5, с.5-11; 20-30, 42-48,73-80; 6, с.7-33; 8; 9, с. 157-203; 10, с.6-30, 76-97; 105-107, 114-121, 125-155; 12, с.8-53, 93-138, 143-175, 377-400; 13, с. 8-17, 64-70].	2

2	Міжнародна торгівля послугами. Транспортування та міжнародні перевезення. Міжнародні туристичні послуги. Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки. Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ. Літ.: [1, с. 77-83, 84-88, 93-97; 2; 3, с.66-73; 134-146; 4, с. 266-293, 313-318, 323-342; 5, с.30-40, 49-58, 95-121; 6, с.243-244; 7; 9, с.78-93; 10, с.62-73, 97-102; 11; 14, 146-150; 15, с.27-30; 16; 17].	2
	Разом за семестр:	4

4.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних домашніх завдань.

Обсяг самостійної роботи з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародної торгівлі» становить 86 годин. Вона включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- самостійного опрацювання окремих тем та питань;
- опрацювання навчальної літератури при підготовці до практичного заняття;
- виконання індивідуального домашнього завдання;
- підготовка до поточного тестового контролю.

До послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті.	5
2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Вибір теми індивідуального домашнього завдання.	5
3	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Виконання індивідуального домашнього завдання.	5
4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті.	5
5	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті.	5
6	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Виконання індивідуального домашнього завдання	5
7	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Підготовка до тестування.	5
8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Тестовий контроль №1 (т.1-5).	5
9	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Виконання індивідуального домашнього завдання	5
10	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті.	5

11	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Підготовка до тестування.	5
12	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Виконання індивідуального домашнього завдання.	5
13	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті.	5
14	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Виконання індивідуального домашнього завдання.	5
15	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Підготовка до тестового контролю.	6
16	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Підготовка до тестування.	5
17	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виступу на практичному занятті. Тестовий контроль 2 (т.6-12). Здача індивідуального домашнього завдання.	5
Разом за семестр		86

Самостійна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на практичне заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання індивідуального домашнього завдання викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

5 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів і технологій. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами та з використанням комп'ютерних інформаційних технологій, практикумів і мають за мету – набуття студентами практичних навичок з аналізу сучасних тенденцій розвитку міжнародної торгівлі, оцінювання впливу глобальних економічних процесів на функціонування світових ринків товарів і послуг, вивчення актуальних проблем міжнародної торговельної політики, механізмів регулювання міжнародної торгівлі, діяльності міжнародних економічних організацій та інтеграційних об'єднань, набуття вмінь аналізувати стан і перспективи розвитку міжнародних торговельних відносин, оцінювати ефективність інструментів державної та наддержавної торговельної політики, а також обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання на міжнародних ринках.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичних заняттях;
- оцінювання результатів виконання практичних робіт;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю і вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за

графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

7 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях, інтерактивних вправах, вирішенні проблемних питань за допомогою кейс-методу).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати реферат або тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступній платформі (<https://surl.li/zakpxc>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

8 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем з кожного виду навчальної роботи і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна робота може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної кожному виду навчальної роботи.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених цією Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, може набрати

до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю 8.5), яка заноситься в залікову відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 8.1 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота						Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль
Практичні заняття (мінімум – 6 контрольних точок)						Тестовий контроль:		ІДЗ*	Залік
1-3	4-6	7-10	11-13	14-15	16-17	T*1-5	T6-12		За рейтингом
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20	60-100**
36-60						12-20		12-20	

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці 8.5.

Таблиця 8.2 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота			Семестровий контроль
Практичне заняття		Контрольна робота	Тестовий контроль		Залік
1	2	ІДЗ	T1-5	T6-12	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
12-20	12-20	24-40	6-10	6-10	За рейтингом
24-40		24-40	12-20		60-100

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає підготовку індивідуального науково-дослідного завдання, вимоги до якого розміщені в модульному середовищі. При оцінюванні даного виду завдання враховуються повнота розкриття досліджуваної теми. Загальна максимальна сума балів становить 40.

Теми індивідуального науково-дослідного завдання

1. Дослідження проблем світової торгівлі та вибір інструментів активізації експортної діяльності.
2. Динаміка та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в Україні в умовах довоєнного періоду та війни.
3. Світовий ринок послуг: особливості регулювання та перспективи розвитку.
4. Аналіз сучасних тенденцій у міжнародній торгівлі на прикладі... галузі.

5. Проблеми та перспективи розвитку міжнародної торгівлі (товарами, послугами) України з країнами Європейського Союзу.
6. Аналіз розвитку ринку туристичних послуг у системі світового ринку послуг.
7. Світові торговельні війни: особливості та наслідки.
8. Особливості торговельного співробітництва України в умовах війни та післявоєнного періоду.
9. Актуальні проблеми міжнародної торгівлі в умовах глобальних економічних дисбалансів.
10. Проблеми та перспективи митно-тарифного регулювання експортно-імпортних операцій в Україні.

Оцінювання результатів навчання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при проведенні інтерактивних вправ; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями (табл.8.3)

Таблиця 8.3 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє аналізувати помилки та виправляти їх. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці 8.3 критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 24 балів, максимальний – 20 балів). При підготовці тез

доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (20) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця 8.4 – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–14	15–16	17–18	19–20	21–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0–59	60–65	66–72	73–82	83–89	90–100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені у табл.8.5.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця 8.5 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		
E	60-65		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни

FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Семестровий залік виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного контролю знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем вищої освіти сумі балів відповідно до таблиці 8.5.

9 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Сутність міжнародної торгівлі.
2. Показники міжнародної торгівлі.
3. Основні види ринків та товарів.
4. Географічна та товарна структура міжнародної торгівлі.
5. Теорія меркантилізму.
6. Теорії абсолютних та відносних переваг.
7. Теорія факторів виробництва.
8. Парадокс Леонтьєва.
9. Теорії неотехнологічного напрямку.
10. Теорія життєвого циклу продукту.
11. Теорія конкурентних переваг Портера.
12. Основні типи торгівельної політики.
13. Інструменти державного регулювання міжнародної торгівлі.
14. Митна вартість та країна походження товару.
15. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
16. Приховані види торгівельних обмежень.
17. Фінансові методи торгівельної політики.
18. Міжнародні торги.
19. Міжнародна біржова торгівля.
20. Біржові операції.
21. Торгівля на міжнародних аукціонах.
22. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, принципи, класифікація зовнішньоторговельних цін.
23. Цінова політика підприємства.
24. Фактори та функції ціноутворення у ЗЕД.
25. Трансфертні ціни: сутність, функції та принципи.
26. Специфіка формування цін на продукцію обробної промисловості та на сировинні товари.
27. Способи фіксації цін.
28. Базис ціни. Індикативні ціни.
29. Валюта ціни.
30. Цінові знижки та надбавки у міжнародній торгівлі.
31. Міжнародні торговельно-посередницькі фірми.
32. Торговельно-посередницькі операції.
33. Основні види посередників і торгово-посередницьких угод.
34. Договори із зовнішньоторговими посередниками.
35. Поняття і види міжнародних комерційних операцій.
36. Угоди з купівлі-продажу послуг.
37. Операції з надання послуг по технічному обслуговуванню виробництва.
38. Суть та класифікація послуг.
39. Види послуг на світовому ринку.
40. Особливості міжнародної торгівлі послугами.
41. Регулювання світової торгівлі послугами.
42. Міжнародні перевезення.
43. Міжнародні перевезення морським транспортом.
44. Міжнародні перевезення автотранспортом.
45. Міжнародні перевезення авіатранспортом.
46. Поняття, функції та фактори формування ринку туристичних послуг.
47. Структура та види туристичних послуг.

48. Основні типи та підтипи туристичних ринків.
49. Сутність та причини виникнення суперечливих відносин у міжнародній торгівлі.
50. Форми торгівельних війн.
51. Історія та сучасність торгівельних війн.
52. Наслідки торгівельних війн.
53. Сутність, причини виникнення та класифікація міжнародних організацій з регулювання світової торгівлі.
54. Міжнародний рівень регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ / СОТ.
55. Регулювання міжнародної торгівлі послугами в межах СОТ.
56. Захист прав інтелектуальної власності.

10 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Актуальні проблеми міжнародної торгівлі» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою та матеріалами розміщеними в модульному середовищі для навчання.

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
3. Міжнародна торгівля: конспект лекцій / К.О. Кузнєцова, В.В. Чорний, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 191 с.
4. Міжнародні економічні відносини : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.
5. Моїсеєнко Т. Є., Корогодова О. О. Міжнародна торгівля : конспект лекцій. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 190с.

Додаткова

6. Дергачова В.В., Кузнєцова К.О., Манасенко І.М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 424 с.
7. Задоя А. О., Магдіч А. С., Задоя О. А. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2022.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / Н. М. Тюріна, Н. С. Карвацка. Київ. ЦНУЛ, 2023. 408с.
9. Крисоватий А. І., Зварич Р. Є., Сохацька О. М. та ін. Міжнародні економічні відносини : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с.
10. Міжнародна торгівля: конспект лекцій для студентів ступеня «бакалавр» економічних спеціальностей, денної та заочної форм навчання [Електронний ресурс] /Укладачі: Величко К.Ю., Печенка О.І. – Х. : ХДУХТ, 2018
11. Міжнародні перевезення : теорія та практика : навч. посібник : у 2 кн. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків :ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018 – . Кн. 1 / А. С. Галкін, В. П. Левада, Ю. А. Давідіч, Н. В. Давідіч, К. Є. Вакуленко. – 2018. – 182 с.
12. Непран А. В., Шевченко І. Ю. Ціни і ціноутворення : підручник. Харків : ХНАДУ, 2024. 446с.
- 13.Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А. Міжнародна торгівля та інвестиції : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 256 с.

14. Танасієнко Н., Любохинець Л., Поплавський Є. Технологічні інновації як інструменти управління логістичними витратами *Український журнал прикладної економіки та техніки*. Том 10. №2. С.146-150

15. Tanasiienko N., Elnashar E., Liubokhynets L. Theories of economics and the philosophy of altruism in “twinning” the egyptian tourism and textile industries. *Вісник ХНУ. Економічні науки*. – №6, 2023. С.27-30 <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-4>

16. World Trade Report 2023 https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr23_e/wtr23_e.pdf

17. World Trade Report 2024 <https://www.wto-ilibrary.org/content/books/9789287076717>

12 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, ноутбук або інший мобільний пристрій, проектор.

Програмне забезпечення: доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм.

13 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. URL: <https://msn.khnu.km.ua>.

2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.

3. Репозитарій ХНУ. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Тип дисципліни	Вибіркова
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Мова викладання	Українська
Семестр	—
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	4,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Очна (денна), заочна

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен *знати* особливості сучасних форм організації та методів міжнародного обміну товарами і послугами, аспекти формування системи регулювання міжнародної торгівлі на національному, міжнаціональному та глобальному рівнях; *розуміти* закономірності, логіку та механізми міжнародної торгівлі, *володіти* торговельним інструментарієм у процесі здійснення міжнародної торгівлі; *обґрунтовувати* рішення в здійсненні міжнародної торгівлі із застосуванням сучасних управлінських принципів, підходів, методів, прийомів; *мати навички* міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати поставлених цілей.

Зміст навчальної дисципліни. Міжнародна торгівля – провідна форма МЕВ. Теорії міжнародної торгівлі. Методи регулювання міжнародної торгівлі. Організаційні форми здійснення зовнішньоторгових операцій. Ціноутворення у міжнародній торгівлі. Міжнародні торговельно-посередницькі операції. Міжнародні комерційні операції. Міжнародна торгівля послугами. Транспортування та міжнародні перевезення. Міжнародні туристичні послуги. Торгівельні війни: сутність, причини та наслідки. Регулювання міжнародної торгівлі на рівні міжнародних торговельних організацій ГАТТ/СОТ.

Запланована навчальна діяльність: не менше 8 год. в одному кредиті ECTS навчальної дисципліни.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів комп’ютерного моделювання, наочних методів (слайдів), пояснення, бесіди); практичні заняття (з використанням практикумів, ситуацій вправ, дискусій), самостійна робота (індивідуальне завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, презентація результатів виконання індивідуального завдання, письмове опитування (тестування).

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
2. Міжнародна торгівля: конспект лекцій [Електронний ресурс] / К.О. Кузнєцова, В.В. Чорній, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 191 с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с.
4. Tanasienko N., Elnashar E., Liubokhynets L. Theories of economics and the philosophy of altruism in “twinning” the egyptian tourism and textile industries. Вісник ХНУ. Економічні науки. – №6, 2023. С.27-30 <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-4>
5. Модульне середовище. <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=9116>

Викладач: кандидат економічних наук, доцент Танасієнко Н.П.